

TRŽIŠTE OSIGURANJA BOSNE I HERCEGOVINE U 2019. GODINI

Na tržištu osiguranja Bosne i Hercegovine u 2019. godini poslovalo je 26 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje. Broj društava za osiguranje ostao je na istom nivou kao i prethodne godine. Od ukupno 26 društava za osiguranje, 10 je kompozitnih društava, a 16 je društava koja se bave isključivo neživotnim osiguranjem. U Federaciji Bosne i Hercegovine registrovano je 11 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, dok je u Republici Srpskoj registrovano 15 društava za osiguranje.

Ukupna bruto zaračunata premija u sektoru osiguranja Bosne i Hercegovine za 2019. godinu iznosila je 390 miliona EUR, što je povećanje od 7,01% u odnosu na prethodnu godinu. Učešće društava sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine u ukupnoj premiji iznosilo je 69,75%, dok je učešće društava sa sjedištem u Republici Srpskoj iznosilo 30,25%.

Premija neživotnog osiguranja iznosila je 309 miliona eura, a životnog osiguranja 81 milion eura. Udio premije neživotnog osiguranja u ukupnoj premiji iznosio je 79,23%, dok je udio životnog osiguranja iznosio 20,77%. U odnosu na prethodni period zabilježen je porast premije neživotnog osiguranja od 6,12%, a životnog 10,55%. Ovi pokazatelji ukazuju da je i dalje prisutan rast premije na tržištu osiguranja u Bosni i Hercegovini.

Kao i u prethodnim godinama, u premiji neživotnog osiguranja najveće učešće ima premija osiguranja od autoodgovornosti. U ukupnoj premiji osiguranja udio ove vrste osiguranja iznosi 49,73%. Slijede ga auto kasko sa 9,57%, osiguranje nezgode sa 6,88%, imovinska osiguranja sa 7,64%, zdravstveno osiguranje sa 1,59% i ostale vrste osiguranja sa 3,82%. Navedeni rezultati poslovanja društava za osiguranje potvrđuju nerazvijenost tržišta osiguranja, i ukazuju na potencijal njegovog mogućeg razvoja.

U ukupnom poretku društava za osiguranje koja su poslovala u Bosni i Hercegovini u toku 2019. godine, po osnovu iznosa ukupne premije, Adriatic osiguranje d.d. zauzima prvo mjesto sa ukupnom premijom od 35 miliona eura, odnosno učešćem od 8,97% u ukupnoj premiji. Slijede ga Sarajevo osiguranje d.d. sa premijom u iznosu od 34,4 miliona eura i učešćem od 8,82% u ukupnoj premiji, Uniqa osiguranje d.d. sa premijom 32,4 miliona eura i učešćem 8,30%, Euroherc osiguranje d.d sa premijom u iznosu od 31,7 miliona eura i učešćem 8,14% i Grawe osiguranje d.d. sa premijom od 30 miliona eura i učešćem od 7,19%.

Tržište životnog osiguranja Bosne i Hercegovine je u 2019. godini, mjereno indeksom koncentracije tržišta, bilo umjereno koncentrisano tržište. Na tržištu neživotnog osiguranja je prisutan visok nivo konkurencije, što pokazuje da se radi o nekoncentrisanom tržištu. Za cjelokupno tržište osiguranja možemo reći da se radi o tržištu visokog nivoa konkurencije na kojem je prisutan veliki

broj društava približno iste veličine. U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu tržišno učešće pet najvećih kompanija i HHI indeksi su se zanemarljivo smanjili što pokazuje trend povećanja konkurencije na cjelokupnom tržištu.

U vezi zahtjeva za članstvo u Evropskoj uniji, koje je Bosna i Hercegovina podnijela 15. februara 2016. godine, Evropska komisija je, nakon razmatranja odgovora na Upitnik Evropske komisije i odgovora na dodatna pitanja iz Upitnika, dostavila Bosni i Hercegovini Analitički izvještaj Evropske komisije uz Mišljenje Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji. U okviru pomenutog Analitičkog izvještaja Evropske komisije, u Poglavlju 9-Finansijske usluge, istaknuto je da Bosna i Hercegovina ima određen nivo pripremljenosti/umjereno je pripremljena u oblasti finansijskih usluga. Za oblast osiguranja je navedeno da bi se trebalo izmijeniti zakonodavstvo o obaveznom osiguranju u saobraćaju kako bi se liberalizovalo tržište osiguranja. Takođe je naznačeno da bi Bosna i Hercegovina trebala ojačati kapacitete Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini i izraditi konsolidovani plan usklađivanja sa *acquis*-om u sektoru osiguranja.

U toku 2019. godine, Ministarstvo finansija Republike Srpske dostavilo je Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje i pozvao Agenciju na dostavljanje prijedloga i sugestija, odnosno preporuka. Upravni odbor Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini donio je zaključak kojim je konstatovao da u bitnim pitanjima, koja su bila predmet uređenja pomenutih izmjena i dopuna Zakona, postoji usaglašenost tog Zakona i Zakona o osiguranju FBiH, kao i usaglašenost sa relevantnim propisima Evropske unije, uvažavajući stepen razvijenosti tržišta osiguranja Republike Srpske u odnosu na tržište EU. Navedeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje u Republici Srpskoj je usvojen u 2019. godini.

Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine je u toku 2019. godine usvojila sljedeće podzakonske akte:

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/19);
- Pravilnik o pravilima osnivanja i poslovanja podružnica društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/19);
- Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava („Službene novine Federacije BiH“, broj 95/19);
- Pravilnik o statističkim Pstandardima i oblicima finansijskih izvještavanja u osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj 95/19);
- Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o vrjednovanju bilansnih i vanbilansnih pozicija („Službene novine Federacije BiH“, broj 95/19);

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 95/19).

Agencija za osiguranje Republike Srpske je u toku 2019. godine usvojila sljedeće podzakonske akte:

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registara zastupnika i posrednika u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik RS“, broj 21/19);
- Pravilnik o međusobnim odnosima zastupnika u osiguranju i društava za osiguranje i ograničenju provizije zastupnika u osiguranju („Službeni glasnik RS“, broj 21/19);
- Pravilnik o internoj reviziji u društvu za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 77/19);
- Pravilnik o nadzoru nad učesnicima na tržištu osiguranja („Službeni glasnik RS“, broj 77/19);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o licima na značajnom položaju u društvu za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 77/19);
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra društava za osiguranje i filijala društava za osiguranje kod Agencije za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 77/19);
- Pravilnik o postupku sticanja kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 89/19);
- Pravilnik o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 89/19);
- Pravilnik o pravilima osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju („Službeni glasnik RS“, br. 77/19 i 96/19).

Emina Jahić
Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini